

## Türkiye'de E-portfolio Konusunda Gerçekleştirilen Tezlerin Analizi: Bir Meta-sentez Çalışması

Mustafa ŞANLI<sup>1</sup>, Funda BAKIRCI<sup>2</sup>, Zehra LÜY<sup>3</sup>, Murat ARTSIN<sup>4</sup>,  
Leila ASSADZADEH<sup>5</sup> ve Demet Hatice SOMUNCUOĞLU ÖZERBAŞ<sup>6</sup>

### Öz

Dijital dönüşüm birçok disiplini etkilediği gibi eğitimi de etkisi altına almaktadır. Bu hızlı dijital dönüşüm sürecinde öğrenme-öğretme faaliyetlerindeki aktivitelerinde çağa ayak uydurması önemlidir. Dijitalleşen öğrenme-öğretme uygulamalarından biri olarak elektronik portfolyo (e-portfolio) uygulamaları akademik çalışmalarda yer bulmaktadır. Bu doğrultuda bu çalışmada e-portfolio uygulamaları konusunda Türkiye'de gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin meta-sentezi ile sahadaki uygulamaların genel bir çerçevesi ortaya konulmuştur. Çalışma bulgu ve sonuçların görselleştirilebilmesi, karşılaştırılabilmesi, sonuçların birleştirilerek genellemeler yapılabilmesi için nitel araştırma deseni olan meta-sentez araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi sisteminde bulunan 15 tez ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada e-portfolio konusunda gerçekleştirilen tez çalışmalarında bilişsel becerilere ve duyuşsal becerilere yönelik bulgular ortaya konulmuştur. Bilişsel becerilere yönelik olarak temel becerilerin ve üstbilişsel becerilerin çalışıldığı tespit edilmiştir. Duyuşsal becerilerde ise duygu/his, değerler, motivasyon/güdü, tutum ve kişilik/kişisel gelişim konularına odaklanılmıştır. Tez çalışmalarında çoğunlukla web tabanlı uygulamaların kullanıldığı ve e-portfolioya yönelik tez çalışmalarının azalmakta olduğu ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal becerilerine yönelik çalışmaların gerçekleştirilebilmesi amacıyla daha fazla e-portfolio konusunda tez çalışmasının gerçekleştirilmesi önemlidir.

*Anahtar Kelimeler:* Elektronik portfolyo, e-portfolio, meta-sentez çalışması, Türkiye

### Analysis of Theses on E-portfolio in Turkey: A Meta-synthesis Study

### Abstract

Digital transformation has a profound impact on various fields, including education. In the fast-paced process of digital transformation it is crucial to stay abreast of the latest developments in learning and teaching practices. Among the digitalized applications in education electronic portfolio (e-portfolio) applications have gained prominence in academic research. Accordingly, this study aims to present a meta-synthesis of postgraduate theses focusing on e-portfolio applications in Turkey, along with a comprehensive framework of these applications in the field. The applied research methodology for this study was meta-synthesis which is a qualitative research design allowing visualization, comparison, and generalization of findings by amalgamating results. Fifteen theses available in the National Thesis Center system of the Council of Higher Education were included in the study. The findings of the thesis studies on e-portfolio revealed insights into cognitive and affective skills. Specifically, cognitive skills encompassed basic skills and metacognitive skills, whereas affective skills focused on emotions/feelings, values, motivation, attitude, and personal development. Moreover, web-based applications were found to be the predominant choice in these thesis studies, although there has been a decline in the number of studies conducted on e-portfolio. Consequently, there is a need for further research and thesis studies on e-portfolio to explore the impact of these applications on students' cognitive and affective skills.

*Key Words:* Electronic portfolio, e-portfolio, meta-synthesis study, Turkey


### Atıf İçin / Please Cite As:

Şanlı, M., Bakırıcı, F., Lüy, Z., Artsın, M., Assadzadeh, L. Ve Somuncuoğlu Özerbaş, D.H. (2023). Türkiye'de e-portfolio konusunda gerçekleştirilen tezlerin analizi: bir meta-sentez çalışması. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(4), 1328-1343. doi:10.33206/mjss.1307232


**Geliş Tarihi / Received Date:** 31.05.2023

**Kabul Tarihi / Accepted Date:** 24.06.2023


<sup>1</sup> Doktora Öğrencisi – Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, sanlimustafa@gmail.com,

 ORCID: 0000-0001-8116-8742

<sup>2</sup> Doktora Öğrencisi – Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, fundaoagr@gmail.com,

 ORCID: 0000-0003-0307-1982

<sup>3</sup> Doktora Öğrencisi – Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, zehra.luy@gazi.edu.tr,

 ORCID: 0000-0003-4628-3213


<sup>4</sup> Doktora Öğrencisi – Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü; Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi, Açık ve Uzaktan Öğrenme Uygulama ve Araştırma Merkezi, artsinm@gmail.com,

 ORCID: 0000-0002-4975-0238

<sup>5</sup> Doktora Öğrencisi – Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, leila.assadzadeh@gmail.com,

 ORCID: 0000-0003-2116-4242

<sup>6</sup> Prof. Dr. - Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, demets@gazi.edu.tr,

 ORCID: 0000-0002-2050-1182

## Giriş

Ölçme, gözlem yaparak elde edilen sonuçların sayı veya sembollerle ifade edilmesidir. Değerlendirme ise bir ölçüt referans alınarak ölçmeden elde edilen sonuçlar hakkında yargıya varmaktır. Eğitim-öğretim faaliyetlerinde yer verilen ölçme ve değerlendirme kavramı en yalın haliyle; ölçme belirli bilgi ve becerilerin gerçekleştirilebilme düzeyi ile ilgili veri elde etme sürecidir. Değerlendirme ise, ölçmeden elde edilen verilerin, öğretim süreçlerinin planlaması aşamasında belirlenen öğretim ölçütleriyle eşleştirilmesi sonucunda bilgi alma ve becerilerin gerçekleşme düzeyini yorumlama ya da karar verme sürecidir. Burada en önemli husus öğrenme ve değerlendirmenin birlikte süregelen eş zamanlı işlemler olmasıdır (Karakuş, 2006).

Eğitim-öğretim faaliyetleri içerisinde ölçme ve değerlendirme süreçleri ve uygulamaları; öğretim programlarının değerlendirilmesi, öğrenme ihtiyaçlarının ve eksikliklerin belirlenmesi, öğretimin etkililiğinin saptanması, öğrencilerin beceri ve yetenek gelişimlerinin takip edilmesi, öğrenci başarısının değerlendirilmesi amaçlarıyla kullanılmaktadır (Baykul, 1999). Bu amaçları gerçekleştirmek için yürütülen ölçme ve değerlendirme çalışmalarında norm (kıyaslama) referanslı değil kriter referanslı bir ölçme süreci yürütülür ve belirli kriterlere sahip olması gerekmektedir. Bu kriterler; hedef merkezli (öğretim hedefleriyle ilişkili), öğrenci merkezli (öğrenenin özelliklerine uygun), bağlam merkezli (gerçek performans ayarına mümkün olduğunca yakın ortam ve ekipman.), değerlendirme merkezli (açık ve bilgilendirici yönerge, sınav kaygısını aza indiren, yanıltıcı maddelerin olmadığı, hedefleri ölçmeye odaklanmış) olarak ifade edilebilir. Söz konusu kriter referanslı ölçme değerlendirme çalışmalarının nihai amacı, öğrenci ürünlerini iyi-kötü, doğru-yanlış şeklinde değerlendirmek ve sıralamak değil iyileştirmektir. (Shepard, 1989; Mumme, 1990; Romberg, 1993; Baki ve Birgin, 2004).

Öte yandan eğitim-öğretim faaliyetlerinde yapılandırmacı öğrenme anlayışının kullanımının yaygınlaşmasıyla öğrenenin bilgiyi oluştururken aktif yani çevresiyle iletişim-etkileşim halinde olması ve üst düzey düşünme becerilerini kullanması önem kazanmıştır. Bu durum davranışçı kurama dayanan, öğrencinin bilgisini belirli bir zaman diliminde ölçmeye çalışan dört ya da beş seçeneikli testler ve bireylerin zekâ seviyesini ölçen IQ testleri gibi ölçme araçlarının yetersiz kalmasına neden olmuştur. Kutlu'ya (2006) göre de günümüz öğrenci performansını belirlemek amacıyla 3, 4 ya da 5 seçeneikli sorular, kısa cevaplı, doğru-yanlış, eşleştirmeli-karşılaştırmalı, boşluk doldurmalı gibi geleneksel test yöntemleri, problem çözme, eleştirel düşünme, bağlam çıkarma, yansıtıcı düşünme gibi üst bilişsel düşünme süreçlerindeki gelişimi belirlemede yetersizdir. Bu nedenle öğrenenlerin öğrenme süreçlerinde hedeflenen çıktılara ne derece ulaştığını belirlemede performans, gerçek yaşama ve portfolyoya dayalı durum-gelişim belirleme olarak adlandırılan yeni değerlendirme yöntemleri kullanılır. Ayrıca bu değerlendirme yaklaşımı farklı puanlama rubriklerinden, gözlem formlarından, öz-akran değerlendirme ve grup değerlendirmesinden yararlanmayı da gerektirir.

Portfolyo, öğrencilerin kendi ürettikleri ürünleri koydukları ve gelişimlerini takip etmek için kullandıkları bir değerlendirme aracıdır. Öğrencilerin "Neydim?, Ne oldum?" sorularının yanıtlarını kendi portföyleri aracılığıyla görmeleri sağlanır. Aynı şekilde öğretmenler ve veliler de öğrencideki gelişimin her bir evresini portfolyolar aracılığıyla takip edebilir. Portfolyonun en temel kavramlarından birinin yansıtma olduğu belirtilebilir. Çünkü yansıtma ile bireyler kendi çıkarımlarını, öğrenmelerini ve pratik bilgilerini yeniden yapılandırma olanağı kazanırlar. Portfolyo, öğrenci gelişimlerinin görülebilmesi amacıyla öğrenci çalışmalarının toplanmasıdır (Johnstone vd., 2000). Portfolyoda önemli olan husus öğrencinin gayretini, gelişimini veya başarısını gösteren ürün örneklerinin amaçlı olarak toplanmasıdır.

Bireysel gelişim dosyası olarak da adlandırılan portfolyo, öğrencinin sadece yapmış olduğu çalışmaların sergilenmesi için değil, bu çalışmaların belirli bir hedef temelinde, birikimli ve belirlenmiş değerlendirme ölçütlerine göre belirli bir süre içerisinde gerçekleştirilmesini içerir. Ayrıca öğrenenin kendi ürünlerinin yanı sıra akranlarının ürünlerini değerlendirme ve ilerleyişlerini gözden geçirme fırsatı sunar. Veli ve öğretmenlere öğrencilerin gelişmesi gereken alanları ve becerileri hakkında görsel ve dinamik deliller sağlar ve öğrencinin bir bütün olarak değerlendirilmesine fırsat sunar (Mumme, 1990; Baki ve Birgin, 2004).

Alanyazın incelendiğinde portfolyonun sergileyebilmesi ve ilgi alanlarını geliştirilmesi, öğrencilerin akranlarının gelişimlerini takip etmesi ve birçok farklı amaca yönelik hazırlandığı görülmektedir. Öğrencinin sorumluluk ve öz disiplin bilincinin gelişmesi, öğrencinin öz değerlendirme becerisi kazanması, öğrencinin gelişiminin somut verilerle ve daha sağlıklı izlenebilmesi, öğrencinin yeteneklerini sergileyebilmesi ve ilgi alanlarının geliştirilmesi, öğrencilerin akranlarının gelişimlerini takip etmesi ve

birbirlerine yardımcı olmalarının sağlanması, öğrencilerin kendi çalışmalarını değerlendirmesi, öğretmenin eğitsel kararlar vermesi, gelecekteki öğretmenlerine bilgi sunma, ürün ve süreci değerlendirme, yazma, okuma ve düşünme becerileri arasında bağlantı sağlama ve aile ile iletişim sağlanması gibi birçok farklı amacı bulunduğu ifade edilmektedir (Bıyıklı vd., 2008; MEB, 2006).

Ölçme alanındaki pek çok kaynaktaki portfolyo türlerinin farklı sınıflandırmaları vardır. Türkiye’de eğitim sistemine en uygun olduğu düşünülen O’Malley ve Valdez-Pierce’in (1996) üçlü portfolyo sınıflaması kullanılmaktadır. Bunlar; derleme (çalışma) portfolyosu, vitrin portfolyo ve değerlendirme portfolyosudur. Derleme portfolyosunda, öğrenci öğretmen rehberliğinde yürüttüğü çalışmalar sonucunda geliştirdiği ürünler içerisinde seçtikleri bulunabilir. Bu portfolyoda, öğrenci performansı puanlanmayabilir ancak ürünler ve çalışma süreci hakkında öğrenciye geri bildirim verilmelidir. Vitrin portfolyo, öğretmenin rehberliğinde, öğrencinin eğitim ve öğrenme sürecinde geliştirdiği ürünler içinden seçtiği ve en nitelikli olduğunu düşündüğü çalışmalardan oluşur. Bu portfolyoyu en değerli ve özel fotoğraflarımızı koyduğumuz bir albüme ya da eşya vitrinine benzetebiliriz. Derleme portfolyosunda da puanlama yapılmaması gerekir. Değerlendirme portfolyosu, eğitim-öğretim süreci için belirlenmiş kazanımlarla ilgili öğrencinin gelişimini gösterir. Bu nedenle öğrencinin kendisini en iyi yansıtan ürünlerini seçmesi ve bu ürünlerin puanlama amaçlı kullanılması söz konusudur. Bu portfolyoda seçilen ürünler üst düzey zihinsel süreçlerin kullanıldığı sınıf içi etkinliklerden, performans görevlerinden ve projelerden oluşur (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2017).

1980’li yıllardan itibaren kullanılan ve öğrenci gelişiminin belirlenmesini ve izlenmesini sağlayan portfolyolar, uygulama sürecindeki yaşanan bazı sıkıntıların azaltılması ve bilgisayar teknolojisindeki gelişmelerin etkisiyle dijital ortamlara taşınmaya başlanmış, bu durum elektronik portfolyo (e-portfolyo) kavramını gündeme getirmiştir. E-portfolyo, 1990’ların başından günümüze kadar Amerika Birleşik Devletleri, Kanada ve bazı Avrupa ülkelerinde kullanılmaktadır. Gülbahar ve Köse (2006) e-portfolyoyu, öğrencilerin geliştirdiği özgün ürünlerin dijital ortamda bir araya getirilmesi, kaydedilmesi ve saklanması olarak tanımlamıştır. Bu nedenle e-portfolyoların kullanım amaçları ve nitelikleri sınıf içinde yapılan uygulamalarla hemen hemen aynı özellikleri taşımaktadır. Klasik portfolyo süreci ile multimedya geliştirme sürecinin birlikte yürütülmesi e-portfolyo sürecini oluşturmaktadır (Barrett, 2000). Barrett’e göre e-portfolyonun geliştirilmesi beş adımdan oluşmaktadır. Bunlar; karar verme, tasarım ve planlama, geliştirme, uygulama ve değerlendirmedir.

Geçmişte kullanılan ve geleneksel ölçme-değerlendirme süreçleri olarak adlandırılan yaklaşımlar artık günümüz toplumlarının ihtiyacı olan bireylerin gerek hazır bulunuşluklarını gerekse performanslarını belirlemede yetersiz kalmaktadırlar. Klasik ya da geleneksel olarak adlandırılan ölçme değerlendirme araçlarının yanı sıra öğrencilerin öğrenme sürecindeki bireysel ve grup olarak gösterdiği performanslarında gözlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle öğrenme süreçlerine aktif katılımlarının değerlendirilmesinde alternatif ya da tamamlayıcı ölçme değerlendirme araçlarıyla desteklenmesi gerekmektedir (Çayırıcı, 2007). Bu araçlardan en yaygın kabul görmüş uygulamalardan birisi ise bireysel gelişim dosyası olan portfolyodur. Bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler 1990’dan itibaren kâğıt kalem kullanımına dayanan geleneksel portfolyonun elektronik ortama aktarılmasını sağlamış ve tüm dünyada giderek yayınlamaya başlamasına sebep olmuştur. Ülkemizde de eğitim ve öğrenme sürecinde e-portfolyo kullanımının desteklenmesi ve yaygınlaştırılması için öğretmen, uzman ve öğrencilere yol gösterecek bilimsel çalışmalara çok fazla ihtiyaç vardır.

### **Araştırmanın Amacı ve Önemi**

Ülkemizde e-portfolyo konusunda çeşitli akademik çalışmalar yapılmıştır. Ancak e-portfolyonun mevcut durumunu saptamak için yapılmış araştırmaları inceleyen, genel bir çerçeve çizen ve çalışmaları sentezleyen bir çalışma bulunmamaktadır. Bu araştırma, Türkiye’de e-portfolyo konusunda yapılmış lisansüstü tezlerin meta-sentez yöntemi kullanılarak analiz edilmesini, bu sayede araştırmacılara genel bir çerçeve sunması, gelecekte yapılacak araştırmaların odaklanması gereken noktalar ve öncelikler konusunda yol göstermesi amaçlanmaktadır.

Aralık 2019 tarihinden Çin’de ortaya çıktığı iddia edilen virüsün Mart 2020 itibarıyla tüm dünyayı etkisine alan bir pandemiye dönüşmesi küresel boyutta sağlık, ekonomik, sosyal yaşam ve eğitim gibi birçok alanda önemli etkilere sebep olmuştur (Zhao, 2020). Pandemi nedeniyle okulların kapatılması, Dünya’da ve özelde Türkiye’de eğitim süreçlerinin tüm kademelerde açık ve uzaktan eğitim platformları üzerinden yürütülmesine sebep olmuştur (UNICEF, 2020; MEB, 2020). Pandemi ile beraber alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarına olan talep artmıştır. Acil uzaktan öğretim döneminde ve beraberindeki nitelikli uzaktan eğitim ortamları sağlanması noktasında e-portfolyo gibi araçların önemi her geçen gün

artmaktadır. Bu bağlamda eğitim-öğretim faaliyetlerindeki kalitenin ve sürekliliğinin devamlılığının sağlanmasında önemli rol tutan e-değerlendirme araçlarından e-portfolio uygulamalarına ilişkin yapılmış çalışmalarının sentezlenmesi gelecekte e-portfolio uygulamalarının daha etkin kullanılması için uygulayıcı ve araştırmacılara yol gösterecektir.

Bu amaçlar doğrultusunda bu çalışmada genel bir çerçeve sunmak, gelecekte yapılacak araştırmaların odaklanması gereken noktaları ve öncelikler konusunda yol göstermek için řu araştırma sorularına yanıt aranmaya çalışılacaktır:

- Araştırmada kullanılan çalışmalara ilişkin betimsel analiz (yazar, yayın dili, yıl, yayın türü, araştırma yöntem, çalışma grubu, çalışma grubunun eğitim kademesi, katılımcı sayısı) sonuçları nasıldır?
- E-portfolio süreçlerinin uygulama ortamları ve alanları nelerdir?
- E-portfolio süreçlerinin bilişsel etkileri nelerdir?
- E-portfolio süreçlerinin duyuşsal etkileri nelerdir?

### Yöntem

Bu çalışmada, araştırma bulgularını yorumlamak, çıkarımda bulunmak ve sentezlemek için nitel araştırma deseni olan meta-sentez araştırma yöntemi seçilmiştir. Meta-sentez, çalışmaların bulgu ve sonuçlarını görselleştirmeyi, karşılaştırmayı, sonuçların birleştirilerek kuramlar, üst anlatılar ve genellemeler yapmayı sağlar (Polat ve Ay, 2016). Ayrıca meta-sentez, incelenen çalışmalardan daha geniş yorumlayıcı dönüşümlerini yaratmak ve her bir çalışmadaki yorumlayıcı dönüşümlere sadık kalmak amaçlanmaktadır (Sandelowski ve Barroso, 2003). Meta-sentez kavramsal bir çözümlenme yaparak araştırmaların ortak olan ve farklı olan yönlerini ortaya koymaktadır (Gül ve Sözbilir, 2015).

### Veri Toplama Süreci

Araştırmaya dahil edilecek çalışmaları belirlemek amacıyla, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında lisansüstü tezlerin başlığında ve anahtar kelimelerinde Türkçe olarak “e-portfolio”, “elektronik portfolio” terimleri olan tezler listelenmiştir. Erişilen 25 tezdten 7 adeti nicel çalışma olduğu için hariç tutulmuş ve 18 tez çalışması karma ve nitel çalışma olduğu için çalışmaya dahil edilmiştir. Ancak bunlardan da 3 tanesi, çalışma kapsamında nitel veri sağlamadığı için hariç tutulmuştur. Araştırmaya dahil edilen yayınlar Tablo 1’de gösterilmiştir. Çalışmalar aşağıdaki kriterler doğrultusunda kapsama alınmıştır:

- E-portfolio çalışmalarının, bilişsel, duyuşsal, uygulama ortamları ve uygulama alanları değışkenlerini inceleyenler,
- Yüksek lisans ve doktora tezleri başlık kelimelerinde; “elektronik portfolio”, “e-portfolio”, “elektronik gelişim dosyası”, “video portfolio” kavramlarının yer alması,
- Araştırma deseninin nitel ya da karma olması,
- Örneklem grubunun özelliklerinin açık olarak belirtilmiş olması.

**Tablo 1.** Meta senteze dahil edilen çalışmalar

Çalışma Kodu	Yazar	Yayın Dili	Yıl	Yayın türü	Araştırma Yöntem / Çalışma grubu / Veri toplama aracı
T1	Koçoğlu	İngilizce	2006	Doktora	Nitel / Durum Çalışması / Boğaziçi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı’ndan beş 4. sınıf öğrencisi/
T2	Özyenginer	Türkçe	2006	Yüksek Lisans	Nitel / Gözlem, Örnek Olay / Buca Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümü 2. Sınıf öğrencileri (N=28), 15 öğrenci ile Anket görüşme/Gözlem
T4	Demirli	Türkçe	2007	Doktora	Nitel / Fırat Üniversitesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü Elektronik Öğretmenliği ve Bilgisayar Öğretmenliği’nde eğitim gören 2. Sınıf öğrencileri (N=33) / Görüşme formu, elektronik dokümanlar
T5	Erice	İngilizce	2008	Doktora	Karma / Bu çalışmanın katılımcıları, 2007-2008 eğitim-öğretim yılı Güz döneminde Abant İzzet Baysal Üniversitesi (AIBU) Temel İngilizce Okulu’nda orta seviye öncesi sınıflarda öğrenim gören İngilizce öğrencileridir. 47 öğrenci / Nicel veri toplama araçları Öğrenme için Motivasyon Stratejileri Anketi, Bilgisayara Karşı Tutum Anketi ve Bilgisayar Okuryazarlığı Formudur. Görüşme

**Tablo 1 devamı. Meta senteze dabil edilen çalışmalar**

Çalışma Kodu	Yazar	Yayın Dili	Yıl	Yayın türü	Araştırma Yöntem / Çalışma grubu / Veri toplama aracı
T8	Döşlü	Türkçe	2009	Yüksek Lisans	Karma / Nitel Betimsel Analiz / Adana ili Pozantı ilçesi Şehit Zafer Sabancı Lisesi’nde Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi alan 4 sınıfta bulunan toplam 77 öğrenci / Görüşme Formu
T9	Ayan	İngilizce	2010	Yüksek Lisans	Nitel Durum Çalışması 2008-2009 Güz döneminde ODTÜ Yabancı Diller Eğitimi Bölümü İngilizce Öğretmenliği programında Okul Deneyimi dersine (FLE 417) kayıtlı 8 öğretmen adayı (7 kadın ve 1 erkek) Tutum anketi
T10	Koç	Türkçe	2010	Yüksek Lisans	Karma / Araştırma 2008-2009 öğretim yılında Erzincan Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği 1. sınıfta okuyan ve Bilgisayar I dersine kayıtlı 69 öğrenci Başarı testi, öz değerlendirme formu ve e-portfolyo sürecine yönelik tutum ölçeği, öğrenci görüşleri
T13	Akdoğan-Yeşilova	Türkçe	2011	Doktora	Nitel Durum Çalışması / 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılında bir İlköğretim Okulunda eğitim gören 7. sınıf 35 öğrenci dokuz öğrencinin verileri derinlemesine incelenmiştir. / Öğrenme Stilleri Ölçeği, Kişisel Bilgi Formu, öğrenci günlükleri, araştırmacı günlüğü, video kayıtları, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve elektronik portfolyolar olmak üzere çeşitli kaynaklardan toplanmıştır.
T14	Öğmen	İngilizce	2011	Yüksek Lisans	Karma / 89 adet 9. sınıf Anadolu lisesi Uygulama öncesi ve sonrası anketler, Sosyal Bilimler için İstatistik Paketi (SPSS) programı aracılığıyla analiz edilen nicel verileri sağlar. Araştırmacı günlükleri ve görüşmeler nitel verileri sağlar.
T16	Yastıbaş	İngilizce	2013	Yüksek Lisans	Nitel / Zirve Üniversitesi İngilizce Hazırlık sınıfında, D Kurunda eğitim gören 17 öğrenci / Veri toplama aracı olarak araştırmacı günlüğü, 2 mülakat, öz değerlendirme kâğıdı, 2 öz değerlendirme ve değerlendirme mektubu (cover letter) kullanılmıştır.
T17	Alan	Türkçe	2014	Doktora	Karma / 2011-2012 eğitim öğretim yılı bahar döneminde, Konya il merkezinde eğitim veren bir ilköğretim okulunda öğrenim gören 4. ve 5. sınıf 165 öğrenci ile 4 sınıf öğretmeni ve bu öğrencilerin velileri / Başarı Testi, Tutum Ölçeği, Değerlendirme Formu Rubrik Günlük Formu, Öz Değerlendirme Formu, Bireysel Değerlendirme Formu, Çalışma Değerlendirme Formu, öz değerlendirme formu, Veli Formu, E-Portfolyo Web Sitesi yorumları, E-Portfolyo Ürün Puanlama Aracı
T21	Polat-Demir	Türkçe	2016	Doktora	Karma yöntem / 2014-2015 eğitim-öğretim yılı Niğde il merkezinde bulunan iki ayrı devlet ortaokulunun 6. sınıf 64 öğrencisi/ izleme testleri, performans görevleri, yarı yapılandırılmış görüşme formu
T22	Altıok	Türkçe	2018	Yüksek Lisans	Karma yöntem / 2016-2017 öğretim yılı Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, 1. Sınıf 116 öğrenci / Biliş ötesi farkındalık envanteri, yarı yapılandırılmış görüşme formu
T23	Sezer	Türkçe	2019	Yüksek Lisans	Nitel araştırma türlerinden olan işbirlikçi eylem araştırması / 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında İstanbul’da merkezde bulunan İmam Hatip Ortaokulu 7. sınıf 60 öğrenci / 8 adet etkinlik veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.
T25	Türkaynağı	İngilizce	2021	Yüksek Lisans	Bu çalışmada yarı deneysel desene ek olarak karma yöntem araştırma deseni kullanılmıştır. / 2020-2021 akademik yılında Pamukkale Üniversitesi İngilizce Hazırlık bölümünde eğitim görmekte olan 42 öğrenci / Konuşma Becerisi Öz-yeterlik Görüşleri Ölçeği, yarı yapılandırılmış uygulama sonrası görüşmeler.

Araştırmaya dahil edilen çalışmalarda ele alınan temalar ve kodlar, araştırmacıların okuduğu alan yazından ve incelenen çalışmaların tamamının incelenerek okunmasından elde edilmiştir. Strauss ve Corbin (1990) üç tür kodlama biçiminden söz etmektedir. Bunlar; belirlenmiş kavramlara göre kodlama, verilerin incelenmesi sonucunda belirlenen kavramlara göre kodlama, genel çerçeveye içinde kodlamadır. Bahsi geçen kodlamalar veri inceleme, toplama ve analiz sürecinde tekrar tekrar değiştirilebilir ya da geliştirilebilir. Bu

yönelimler gerek araştırmanın niteliği ve kapsamı gerekse araştırmacının veri analiz sürecinde oluşturduğu sisteme göre farklılıklar gösterebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bilişsel etkiye yönelik oluşturulan temalar ve kodlamalar Tablo 2’de, duyuşsal etkiye yönelik temalar ve kodlamalar ise Tablo 3’te sunulmuştur.

**Tablo 2.** *Meta sentezde bilişsel etki kod şablonu*

Temalar	1. Düzey alt temalar	Kodlar	
Bilişsel beceriler	Temel beceriler	Teknolojiyi kullanma	
		Dil edinimi	
		İletişim	
		Araştırma yapma	
		Bireysel çalışma	
	Üst bilişsel beceriler	İşbirlikli çalışma	Planlama
			Zaman yönetimi
			Öz düzenleme
			Öz değerlendirme
			Öğrenen özerkliği
			Strateji geliştirme
			Yansıtıcı düşünme
			Eleştirel düşünme
			Analitik düşünme
			Üst bilişsel farkındalık

**Tablo 3.** *Meta sentezde duyuşsal etki kod şablonu*

Temalar	1. Düzey alt temalar	Kodlar		
Duyuşsal beceriler	Duygu / His	Başarı		
		Bireysellik		
		Kaygı azalması		
		Keyif		
		Öz güven		
	Değerler	Sorumluluk	Yardımlaşma	
			Değerler / Etik	Değerler / Etik
				Derse yönelik
	Motivasyon / Güdü	Araştırmaya	Bilgisayar kullanımına	
			Sürece yönelik	Derse yönelik
				Bilgisayara yönelik
	Tutum	Kişilik / Kişisel gelişim	Kişilik/ Kişisel gelişim	

### Verilerin Analizi

Nitel araştırmalarda her bir araştırma farklı özellikler taşıyabilir. Bu durum veri analizinin, çeşitlilik, esneklik ve yaratıcılık özelliklerini barındırmasına neden olur. Araştırmacıların gerek araştırmanın yapısı gerekse toplanan verilerin özelliklerini dikkate alarak kendi araştırmaları için bir veri analizi planı hazırlaması gerekir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada da akış şeması formatında ve Şekil 1’de gösterilen yol izlenmiştir. Çalışmada sırasıyla, araştırma konusu belirlenmiş, araştırma soruları oluşturulmuş, araştırmaya dahil edilecek lisansüstü tezler incelenerek belirlenmiş, çalışmalar T1, T2, T3 ..... T25 şekilde kodlanmış, temalar kesinleştirilmiştir. Beraberinde anlamlı veri birimleri saptanması ve düzenlenmesi yapılmış, tema, alt tema ve kodlar oluşturulmuştur. Veriler tekrar okunmuş, gereksiz kısımlar çıkarılmış, ilişkiler belirlenmiş, tema ve kodlara göre verilerin betimlenmesi ve yorumlanması yapılmıştır.

Şekil 1. Meta sentez süreci



### Çalışmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Nitel araştırmalarda araştırılan durumun ya da olgunun daha iyi anlaşılması için veri analiz süreci araştırmaya özgü özellikler içerebilir. Bu nedenle nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirliliğin büyük önemi vardır. Bu meta-sentez araştırmasında geçerlik ve güvenirliliğin sağlanması için; çalışmanın amacı ve araştırma soruları açık bir şekilde ifade edilmiş, veri toplama metodu, dâhil edilme ve hariç tutulma ölçütleri belirlenmiş, araştırmada kullanılan çalışmaların metodolojisi, araştırma yöntemi, örnekleme gibi künye bilgileri sunulmuş, verilerin çözümlenmesi için ortak temalar uzmanlar tarafından oluşturulmuş, kodlayıcıların kalibrasyon çalışması yapılmış ve iki uzmanın değerlendirmesi arasında kodlayıcı uyum çalışması yapılmıştır. Oluşturulan temalar iki alan uzmanı tarafından değerlendirilmiştir. Kodlayıcı uyumu %93,8 olarak hesaplanmıştır.

### Bulgular

Bu bölümde Türkiye’de e-portfolyo konusunda gerçekleştirilen tezlerin analizine yönelik incelenen 15 tezden elde edilen bulgular ve bunlara ilişkin yorumlara yer verilmiştir. İncelenen tez çalışmalarına yönelik betimsel veriler Tablo 4’te sunulmuştur.

**Tablo 4. Çalışmaların betimsel verileri**

Temalar	Alt temalar	n
Tür	Yüksek lisans	9
	Doktora	6
Dil	Türkçe	6
	İngilizce	9
Yayın yılı	2005-2010	7
	2011-2015	4
	2016-2020	3
	2020 ve sonrası	1
Araştırma yöntemi	Nitel	7
	Karma	8
Çalışma grubu	Öğrenci	15
	Öğretmen	1
	Aile	1
Çalışma grubu eğitim kademesi	İlkokul	1
	Ortaokul	4
	Lise	3
	Üniversite	8
Katılımcı sayısı	1-10	3
	11-50	5
	51-100	5
	101-150	1
	151 ve üstü	1

Tablo 4 incelendiğinde, e-portfolyo alanında yapılan araştırmaların çoğunlukla yüksek lisans tezi (n=9) ve yayın dilinin ise İngilizce (n=9) olduğu görülmüştür. E-Portfolyoya ilişkin araştırmalar en yoğun 2005-2010 yılları (n=7) arasında yayınlanmış olup, ilerleyen yıllarda da bu alanda yapılan çalışmaların giderek azaldığı görülmektedir. E-Portfolyo çalışmalarının nitel (n=7) ve karma (n=8) yöntemde yürütüldüğü, elde edilen verilerin derinlemesine analiz edildiği görülmektedir. Araştırmanın alışma grubunun yoğunluklu olarak öğrenciler (n=15) olduğu görülmüş, yalnızca 1 araştırmada öğretmen ve aile görüşlerine yer verilmiştir. Araştırmada katılımcı olan öğrenci grubunun eğitim seviyesinin yoğunluklu olarak yükseköğretim (n=8) olduğu, bunu ortaokul (n=4) ve lise (n=3) düzeylerinin izlediği, ilkokul düzeyinde ise yalnızca 1 çalışma yürütüldüğü görülmüştür. Okul öncesi eğitim döneminde e-portfolyo alanında tez çalışması yürütülmediği ortaya çıkmıştır. Katılımcı sayılarının yoğunluklu olarak 11-50 ve 51-100 aralığında (n=5) olduğu görülmüştür.

Ele alınan çalışmalardaki uygulama alanlarına yönelik bulgular ise Tablo 5'te sunulmuştur.

**Tablo 5. Uygulama alanları**

Uygulama Alanları	n	Alt alanlar
Bilgisayar ve Teknoloji	4	bilgisayar-donanım (Özyenginer, 2006), bilgisayar okuryazarlığı (Koç, 2010), bilişim teknolojileri (Akdoğan-Yeşilova, 2011), bilgi ve iletişim teknolojileri (Döşlü, 2009)
Matematik	1	Sezer, 2019
Dil	6	kelime öğrenme (Öğmen, 2011), yabancı dil edinimi (Koçoğlu, 2006; Erice, 2008), Yastıbaş, 2013; Altıok, 2018; Türkaynağı, 2021)
Fen ve Teknoloji	1	Alan, 2014
Sosyal Bilgiler	1	Alan, 2014; Polat-Demir, 2016
Öğretim Planlama ve Değerlendirme	1	Demirli, 2007
Okul Deneyimi	1	Ayan, 2010

Tablo 5 incelendiğinde, e-portfolyoya ilişkin çalışmaların en çok dil (n=6) alanında yürütüldüğü, bunu bilgisayar ve teknoloji (n=4) alanının izlediği; fen, sosyal, öğretim planlama ve okul deneyimi alanlarında ise yalnızca birer çalışma yapıldığı görülmektedir.

İncelenen çalışmalardaki uygulama ortamlarına yönelik bulgular Tablo 6'da sunulmuştur.



**Tablo 6. Uygulama ortamları**

Uygulama Ortamları	n	Çalışmalar
Microsoft Office Tabanlı	4	Akdoğan-Yeşilova, 2011; Demirli, 2007; Koçoğlu, 2006; Özyenginer, 2006
Video Tabanlı ( <a href="http://kide.kku.edu.tr/giris.aspx">http://kide.kku.edu.tr/giris.aspx</a> )	1	Altıok, 2018
Web Tabanlı (Dokeo, Edmodo, EPVET, Lore, Google Classroom, Wordpress, <a href="http://www.eportfolyo.net">www.eportfolyo.net</a> , <a href="http://www.blogcu.com">www.blogcu.com</a> , <a href="http://www.betupolat.com">www.betupolat.com</a> )	10	Erice, 2008; Döşlü, 2009; Ayan, 2010; Koç, 2010; Öğmen, 2011; Yastıbaş; 2013; Alan, 2014; Polat-Demir, 2016; Sezer, 2019; Türkaynağı 2021

Tablo 6 incelendiğinde, en çok web tabanlı (n=10) ortamların ele alındığı görülmüştür. Microsoft Office tabanlı (n=4) ve video tabanlı e-portfolyo uygulamalarına ise yalnızca bir çalışmada rastlanmıştır. Ayrıca özellikle Covid-19 pandemisinde yaygın kullanımı olan Eba'nın "Portfolyo" alanının kullanımına yönelik bir çalışma olmadığı tespit edilmiştir.

Bu çalışmada meta-analiz çalışması ile incelenen tezlerin bulgularında ele alınan tema ve alt temalara bakıldığında e-portfolyonun gelişime etkisi bağlamında iki ana tema ortaya konmuştur: bilişsel gelişime etki, duyuşsal gelişime etki. Bilişsel gelişime yönelik tema, alt tema ve kodlamalara yönelik çalışmalardan elde edilen bulgular Tablo 7’de sunulmuştur.

**Tablo 7. Bilişsel becerilere etki**

Temalar	Alt temalar	Kodlar	Çalışmalar	n
Bilişsel Gelişime Etki	Temel becerilere yönelik	Teknolojiyi kullanma becerisi	Koçoğlu, 2006; Özyenginer, 2006; Koç, 2010; Akdoğan-Yeşilova, 2011; Yastıbaş; 2013; Alan, 2014	6
		Dil edinimi (Konuşma-Yazma-Dinleme- kelime öğrenme)	Öğmen, 2011; Yastıbaş; 2013; Türkaynağı 2021	3
		İletişim becerisi	Döşlü, 2009; Akdoğan-Yeşilova, 2011; Yastıbaş; 2013; Alan, 2014; Sezer, 2019	5
		Araştırma yapma becerisi	Döşlü, 2009; Koç, 2010; Akdoğan-Yeşilova, 2011; Öğmen, 2011; Alan, 2014; Polat-Demir, 2016;	6
		Bireysel çalışma becerisi	Ayan, 2010; Öğmen, 2011	2
		İşbirlikçi çalışma becerisi	Döşlü, 2009; Akdoğan-Yeşilova, 2011; Alan, 2014	3
	Üstbilişsel becerilere yönelik	Planlama becerisi	Koç, 2010; Alan, 2014; Polat-Demir, 2016; Altıok, 2018	4
		Zaman yönetimi	Döşlü, 2009	1
		Öğrenen özerkliği	Öğmen, 2011; Yastıbaş; 2013	2
		Öz-değerlendirme	Ayan, 2010; Yastıbaş; 2013; Altıok, 2018; Sezer, 2019	4
		Öz-düzenleme	Koç, 2010; Polat-Demir, 2016	2
		Strateji geliştirme	Öğmen, 2011	1
		Yansıtıcı düşünme	Koçoğlu, 2006; Özyenginer, 2006; Ayan, 2010	3
		Eleştirel düşünme	Alan, 2014	1
Üstbilişsel farkındalık	Altıok, 2018	1		

Tablo 7 incelendiğinde, bilişsel gelişime etki temasında temel becerilere yönelik etki ve üstbilişsel becerilere yönelik etki alt temaları karşımıza çıkmaktadır. Temel becerilere yer verme yoğunluğu temasında, e-portfolyonun teknolojiyi kullanma (n=6) ve araştırma yapma becerilerini (n=6) yoğunluklu olarak desteklediği görülmektedir. Bunu, iletişim becerisi (n=5), planlama becerisi (n=4), dil edinimi (n=3) ve işbirlikçi çalışma becerisi (n=3) izlemektedir. Bulgulara göre, en düşük bireysel çalışma becerisine (n=2) ve zaman yönetimi becerisine (n=1) etkisi olduğu ortaya konmuştur. Üstbilişsel becerilere etki boyutunda ortaya konan bulgular incelendiğinde, öz-değerlendirme (n=4) alt temasına en sık vurgu yapıldığı, bunu yansıtıcı düşünme (n=3), öz-düzenleme (n=2) ve öğrenen özerkliğinin (n=2) izlediği görülmüştür. Strateji geliştirme (n=1), eleştirel düşünme (n=1) ve üstbilişsel farkındalık (n=1) alt boyutlarına ise daha düşük vurgu yapılmıştır.

Duyuşsal gelişime yönelik tema, alt tema ve kodlamalara yönelik çalışmalardan elde edilen bulgular ise Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Duyuşsal becerilere etki

Temalar	Alt temalar	Kodlar	Çalışmalar	n
Duyuşsal gelişime etki	Duygular ve hislere yönelik duuşsal etkiler	Başarı	Türkkaynağı 2021	1
		Bireysellik	Koç, 2010; Akdoğan-Yeşilova, 2011	2
		Kayı azalması	Yastıbaş; 2013; PolatDemir, 2016; Türkkaynağı 2021	3
		Keyif	Özyenginer, 2006; Akdoğan-Yeşilova, 2011; Yastıbaş; 2013	3
		Özgüven	Özyenginer, 2006; Döşlü, 2009; Yastıbaş; 2013; Alan, 2014; Türkkaynağı 2021	5
		Sorumluluk	Koçoğlu, 2006; Ayan, 2010; Koç, 2010; Akdoğan-Yeşilova, 2011; Yastıbaş; 2013; Alan, 2014	6
		Yardımlaşma	Koçoğlu, 2006; Döşlü, 2009; Koç, 2010; Akdoğan-Yeşilova, 2011; Sezer, 2019	5
	Kişisel gelişim	Kişilik-Kişisel gelişim boyutu	Koç, 2010	1
		Araştırma yapma isteğı	Koç, 2010	1
		Bilgisayar kullanma	Erice, 2008	1
Motivasyon-Güdü	İlgi artması	Erice, 2008; Ayan, 2010; Koç, 2010; Polat-Demir, 2016; Altok, 2018; Türkkaynağı 2021	7	
	Tutum	Bilgisayara yönelik tutum	Koçoğlu, 2006	1
Sürece yönelik tutum		Koçoğlu, 2006; Koç, 2010; Yastıbaş; 2013; Türkkaynağı 2021	4	
Derse yönelik tutum		Döşlü, 2009	1	
Araştırma yapmaya yönelik tutum		Polat-Demir, 2016	1	

Tablo 8 incelendiğinde, duuşsal gelişime etki teması incelendiğinde, alt tema olarak duygular ve hislere yönelik sosyal-duuşsal etkiler, kişisel gelişim, motivasyon-güdü ve tutum karşımıza çıkmaktadır. Duygular ve hislere yönelik sosyal-duuşsal etkiler boyutunda sorumluluk (n=6), yardımlaşma (n=5), özgüven (n=5) sıklıkla değinilen etki alanlarıdır. Bunları sırası ile kaygı azalması (n=3), keyif (n=3) ve bireysellik (n=2) izlemektedir. Başarı (n=1) en düşük vurgulanan boyut olmuştur. Kişisel gelişim alt boyutuna yalnızca bir çalışmada vurgu yapılmıştır. Motivasyon-Güdü alt boyutunda ilgi artması (n=7) yoğunluklu olarak vurgulanmıştır. Araştırma yapma isteğı ve bilgisayar kullanma üzerinde etki ise yalnızca bir defa ele alınmıştır. Tutum alt boyutunda en yoğun sürece yönelik tutuma (n=4) etki vurgulanırken, derse yönelik tutum ve araştırma yapmaya yönelik tutum birer defa vurgulanmıştır.

E-portfolio uygulama alanlarının dil eğitimi ve okul deneyiminden bilgisayar ve teknoloji eğitime kadar farklı uygulama alanlarında kullanıldığı görülmektedir. Öte yandan incelenen bu çalışmalarda belirli alanlara odaklanıldığı görülmektedir. Yine bu uygulama alanlarında kullanılan ortamların Microsoft Office tabanlı, video tabanlı ve e-portfolio geliştirmek üzere hazırlanan web tabanlı ortamlar olduğu da görülmektedir. E-portfolio konusunda bilişsel beceriler incelendiğinde daha çok temel becerilerinin gelişimine yönelik çalışmaların gerçekleştirildiğı ortaya konulmuştur. Oysa e-portfolio kullanım amacının bireysel gelişimi izleyerek kişinin potansiyelini ortaya çıkarmak ve üst düzey becerilerin gelişimini sağlamak olduğu söylenebilir. Duyuşsal becerilere yönelik gerçekleştirilen inceleme sonucunda ise tutumdan duyu ve hislere kadar farklı uygulamaların ortaya konulduğu görülmüştür. Öte yandan değerler temasına yönelik herhangi bir çalışma tespit edilememiştir.

## Tartışma

Araştırmada kullanılan çalışmalar tez türü, dil, yayın yılı, desen ve çalışma grubuna ilişkin incelendiğinde, 2011 yılından itibaren e-portfolio konusunda yayınlanmış akademik çalışmaların azalmakta olduğu görülmektedir. Özellikle 2020 yılı ve sonrasında sadece bir çalışmanın yayınlanmış olması bu durumun somut birer göstergesidir. Özellikle pandemi dönemi ile beraber e-değerlendirme kavramının artan önemi sahada daha fazla akademik çalışma yapılmasının gerekliliğini ortaya koymuştur. Ayrıca bulgular incelendiğinde anaokulu seviyesinde hiçbir çalışmanın yapılmaması, ilkokul düzeyinde ise sadece bir araştırmanın yapılması e-portfolio konusunda temel eğitim (anaokulu, ilkokul) gruplarında daha fazla akademik çalışmaya ihtiyaç olduğunu somut olarak göstermektedir. Veriler analiz edildiğinde çalışma grubu olarak çoğunlukla öğrenciler üzerinde çalışıldığı tespit edilmiştir. Bu durum portfolyoda önemli rolleri olan öğretmenler ve veliler hakkında çalışmalar yapılması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

E-portfolioyunun uygulama alanlarına ilişkin elde edilen bulgular incelendiğinde araştırmaların bilgisayar teknolojileri (%26.66) ile dil eğitimi (%40) alanlarında yoğunlaştığı, fen (%6.66), matematik (%6.66) ve sosyal bilgiler (%6.66) gibi alanlarda yeterli düzeyde araştırmanın olmadığı görülmektedir. Alan yazında bu çalışmadaki web tabanlı uygulamalara yönelik bulguları destekler nitelikte, e-portfolio aracı olarak WordPress kullanımının öğrencilerin algıları üzerine etkisinin incelendiği ve öğrencilerin e-portfolioları zaman içinde değişim gösteren verileri organize etmek için kullanılabilir bir yöntem olarak algıladıkları (Denton ve Wicks, 2013) ve bir sosyal medya aracı olarak Facebook’un e-portfolio aracı olarak kullanıldığına (Barrot, 2021) yönelik çalışmalar bulunmaktadır. Temel becerilere yönelik dil edinimi konusundaki bulgularda ise dil öğrenme sürecindeki değerlendirme için e-portfolio kullanımının daha olumlu sonuçları olduğuna yönelik çalışma sonuçları bulunurken (Wanchid ve Charoensu, 2015; Pourdana ve Tavassoli, 2022; Ngui, Pang ve Hiew, 2020; Kusuma vd., 2021; Muin, Hafidah ve Daraini, 2021), geleneksel kâğıt tabanlı portfolyoların ve e-portfolioların sınırlı İngilizce yeterliliği olan öğrencilerin İngilizce yazı yazma becerisi üzerindeki etkileri arasında anlamlı bir farklılık olmadığına yönelik de (Wanchid ve Charoensu, 2015) çalışmalar bulunmaktadır. Çalışmadaki bulgularda Türkiye’de gerçekleştirilen e-portfolio çalışmalarında lise ve üniversite seviyesinde çok fazla katılımcı bulunurken, alan yazında erken çocukluk eğitimi dersi alan öğretmen adaylarının e-portfolio ile birlikte yakınlık imkânı bulduğuna ve öğretim stratejilerinde gelişim gösterdiklerine yönelik çalışmalara (Khales, 2016) yer verilmektedir. Fakat doğrudan erken çocukluk dönemine yönelik Türkiye bağlamında çalışmaların gerçekleştirmediği görülmüştür.

Uygulama ortamlarına ilişkin bulgularda ise web tabanlı ortamların (%66.66) daha yoğun bir şekilde kullanıldığı sonucu karşımıza çıkmaktadır. Web tabanlı ortamlar, hemen hemen tüm internet tarayıcılarında ve tüm işletim sistemlerinde kullanılabilir olmaları, kullanıcıların sahip olduğu bilgisayar donanım ve yazılım çeşitliliğinden en az etkilenir olmalarından ve rahatlıkla ulaşılabilir platformlar olmaları nedeniyle tercih edilmektedir. Web tabanlı ortamlar incelendiğinde e-portfolio oluşturmak için birbirinden farklı araçların kullanıldığı görülmektedir. Bunun sebebi olarak; uygulama alanlarının kullanıcı düzeyine göre farklılaşması, kullanım kolaylığı, uygulama alanının sunduğu özellikler gösterilebilir. Bu bağlamda literatürde e-portfolio uygulama alanı geliştirmeye yönelik çalışmalar bulunmaktadır. Öğretmenlerin, kendilerinin hazırlayacağı teknolojik öğrenme nesnelerini bütünleştirerek teknoloji destekli öğrenme ortamlarının ortaya konulduğu çalışmalar (Akpınar, Bal ve Şimşek, 2005) bulunsa bile, ülkemizde K12 düzeyinde EBA’nın yaygın kullanımı olmasına rağmen EBA Portfolio’ya yönelik bir çalışma olmaması dikkat çekicidir.

Çalışma kapsamında video tabanlı portfolio kullanımına ilişkin bir tane çalışma görülmektedir. Kinect teknolojisinin kullanıldığı çalışmada öğrencilerin motivasyon ve özgüveni bağlamında portfolioyunun olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Altıok, 2018). Video portfolio kullanımının etkilerine yönelik yurt dışında yapılan çalışmalarda ise; üniversite öğrencilerinin kendini izleme, anlama ve değerlendirme açısından etkilediğini, böylece öğrenmenin gerçekleştiğini (Huang vd., 2012); Kinect teknolojisi ile geliştirilen video portfolioyunun öğrencilerin yansıtıcı öğrenme performansını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Lien vd., 2012).

E-portfolio süreçlerinin bilişsel gelişime etkisi incelendiğinde temel becerilere yönelik etkilerde, teknoloji kullanma (%40), iletişim (%33,33), araştırma yapma (%40), planlama (%33,33) ve işbirlikli çalışma (%20) boyutlarının öne çıktığı görülmektedir. Üst bilişsel gelişime yönelik etkilerde ise, öz değerlendirme (%33,33) ve yansıtıcı düşünme (%20) boyutlarının ön plana çıktığı görülmektedir. Çalışmaların incelenmesi ile elde edilen sonuçlar, diğer araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Bu doğrultuda bulgular, öğrencilerin e-portfolio kullanımıyla öğrendiklerinin pekiştiği, yaratıcılıklarının geliştiği ve teknoloji kullanma becerilerinin geliştiği (Özyenginer, 2006) ve akademik başarı düzeylerinde artış sağladığına (Mihladiç, 2007) yönelik gerçekleştirilen çalışmaları destekler sonuçlar ortaya koymuştur. Çalışma sonuçları e-portfolio uygulamalarının bilişsel ve duyuşsal bakımdan birçok yönden kişinin gelişimine katkı sağladığını göstermektedir. Bunların yanı sıra kişinin bilgi birikimine etkisinin olduğu çalışmalar da mevcuttur. Chang ve diğerleri (2014) ise çalışmalarında “Dijital Oyun Endüstrisi Analizi” dersini alan üniversite öğrencilerinin e-portfolio kullanımının bilgi biriktirmeleri üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda, blog tabanlı uygulama kullanarak kişisel portfolyolarını oluşturan öğrencilerin bilgi birikimlerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

Çayırıcı (2007), web tabanlı portfolio uygulamalarının sayısal ve sözel derslerdeki başarıyı artırdığını, bu oranın sözel derslerde daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Gerçekleştirilen bu çalışma, e-portfolio kullanımının akademik başarı performansının belirlenmesi noktasında, geleneksel yöntemlerle elde edilen

sonuçlara göre daha doğru ve detaylı bilgiler verdiği ve öğrenciye iletişim becerilerini geliştirme ve öz-değerlendirme yapma fırsatı sunduğu alışmaları (Baki ve Birgin, 2004), e-portfolyoların dil ediniminde konuşma ve yazmaya ilişkin temel becerileri ve tutumları geliştirdiği (Yastubaş, 2013), e-portfolyonun yansıtıcı düşünme, sorumluluk ve teknoloji kullanma temel ve st bilişsel becerileri geliştirdiğine (Ayan ve Seferoğlu, 2011) yönelik alanyazındaki diğer çalışmaları destekler niteliktedir. Bu çalışmanın bulguları, e-portfolyoların yansıtma becerilerini geliştirdiği (Roberts, 2014), dil edinimini ve teknoloji okuryazarlığını arttırdığı (Kabilan ve Khan, 2012), dil edinimini yazma alanında geliştirdiği (Oner ve Adadan, 2016), stbilişsel becerilerden birisi olan yansıtıcı düşünmeyi geliştirdiği (Oakley vd., 2014) ve web tabanlı portfolyo sisteminin yansıtıcı düşünme becerileri üzerinde olumlu etkiye neden olduğu (Oner ve Adadan, 2016) gibi çalışmaları destekler niteliktedir.

E-portfolyo süreçlerinin duyuşsal gelişime etkisi incelendiğinde duygular ve hislere yönelik duyuşsal etkilerde en çok sorumluluk (%40), zgven (%33,33), yardımlaşma (%33) boyutlarının ne çıktığı görülmektedir. Başarı (%6,66) ve bireysellik (%13,33) duygularının daha düşük düzeyde kaldığı gözlenmektedir. Yine araştırma sonuçlarının %46,66'sı motivasyon ve güdü temasında öğrencilerin derse ve portfolyo sürecine ilgilerinin arttığını göstermektedir. Tutum boyutunda ise özellikle sürece yönelik olumlu tutum (%33,33) geliştirmeleri ön plana çıkmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgular ilgili araştırmalarla benzerlik göstermektedir. Barrot (2016) İngilizce dersi yazma etkinliklerinde e-portfolyo ortamı olarak sosyal medya platformu Facebook'un kullanılmasıyla ğrenci tutumları üzerine etkisi, Bryant ve Chittum (2013) e-portfolyo kullanımının ğrenci gelişimine etkisi, Saarinen ve diğerleri (2017) Finlandiya'da 3. sınıftan 5. sınıfın sonuna kadar; öğrenim gören öğrencilerin el sanatların derslerinde e-portfolyo ortamı olarak "Book Creator" adı verilen bir tablet uygulamasının kullanımı hakkındaki görüşleri ve sürece etkisini inceleyen sonuçlar bu çalışmanın sonuçlarına benzerlik göstermekte ve doğru yaklaşımlarla ve sistemli gerçekleştirilen e-portfolyo süreçlerinin öğrencilerin üzerinde olumlu bir etkisinin olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca okuldaki öğrenme modeli esas alınarak duyuşsal giriş özelliklerinin öğrenme ürünleri üzerindeki etkisini %25 oranında açıklama gücüne sahip olduğunu ifade etmiştir (Tekin, 2003; Senemoğlu, 2005). Bu durum portfolyonun duyuşsal süreçlere etkisinin başarıyı da etkilediğini desteklemektedir. Asenkron olarak yürütülen web tabanlı bir dersin (Topcu ve Ubuz, 2008), stbilişsel beceri ve stratejilerin yansıtılması sürecinin (Erskine, 2009), sosyal iletişim ağlarının kullanımının, işbirlikli ve bireyselleştirilmiş ğrenci yanıt sisteminin (Jones, 2012) ve web tabanlı biçimlendirici akran değerlendirme sisteminin üstbiliş üzerindeki etkisini araştırılmış (Kim ve Ryu, 2013), sonuç olarak gerçekleştirilen e-portfolyo uygulamalarının üstbilişi olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Ayrıca Erice (2008), araştırmasında e-portfolyoların yabancı dilde yazma becerisi, Mıhladış (2007) ise e-portfolyo kullanımının derse yönelik tutum düzeylerinde olumlu artış sağladığını tespit etmiştir. Bu bağlamda söz konusu bu çalışmadaki bulguların alanyazındaki diğer çalışmalar ile benzer olduğu ifade edilebilir.

## Sonuç

Sonuç olarak, portfolyonun, dijital ortamda yapılandırılmış şekli olan e-portfolyo, öğrencilerin ürünlerini koydukları, kendilerinin ve akranlarının gelişimini gözden geçirme fırsatı buldukları, veli ve öğretmenlerin gelişmesi istenen beceriler hakkında somut ve kritik deliller elde ettiği en önemli değerlendirme aracıdır. Bu konuda lisansüstü yayınlar incelendiğinde, son zamanlarda yapılmış çalışmaların azaldığı ve temel eğitim düzeyinde sadece bir çalışma yapıldığı belirlenmiştir. Ayrıca çalışmaların daha çok öğrenciler üzerinde yoğunlaştığı, veli ve ğretmen çalışma gruplarına ağırlık verilmediği tespit edilmiştir. E-portfolyo konusundaki yayınlarda daha çok dil ve bilgisayar teknolojileri eğitimi alanında çalışmalar yapıldığı (%66) ve bu çalışmaların teknoloji kullanma, iletişim, araştırma yapma, işbirlikçi çalışma, öz geliştirme, yansıtıcı düşünme, sorumluluk, zgven, yardımlaşma ve motivasyon alanlarında öğrenme sürecine ve öğrenene önemli katkılarda bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. ğrenme süreçlerinde portfolyo kullanımının özellikle duyuşsal giriş özelliklerine yaptığı önemli etki öğrenme modellerinin etkisini gclendirmektedir. E-portfolyo kullanımının tüm derslerde kullanımının yaygınlaştırılması ve daha çok beceri üzerindeki etkisine yönelik araştırmaların yapılması süreçlerin daha iyi planlanması ve yürütülmesi boyutlarında önemli katkılar sağlayacaktır.

## neriler

Çalışma sonuçları ve ilgili araştırmalar incelendiğinde, *araştırmacılara yönelik*;

- Değerler ve etik boyutlarını içerecek çalışmalar yapılması,
- E-portfolyonun küçük yaş gruplarında uygulanması ve ortamların kullanışlılığına ilişkin çalışmalar yapılması,

- Beceri eğitiminin ön plana çıktığı anaokulu gruplarına yönelik e-portfolio uygulamalarının ve kullanılabilirliğinin geliştirilmesi,
- E-portfolioya aile ve öğretmen rollerine yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi,
- E-portfolioyunun ilkokuldan itibaren bütün sınıf düzeylerinde kullanımına yönelik farklı araştırma yöntemleriyle çalışmaların gerçekleştirilmesi,
- E-portfolio süreçlerinin üst bilişsel becerileri geliştirmesine yönelik konularda çalışmalar ve araştırmalar yapılması önerilmektedir.

*Uygulayıcılara yönelik ise;*

- Beceri eğitiminin ön plana çıktığı anaokulu gruplarına yönelik e-portfolio uygulamalarının ve kullanılabilirliğinin geliştirilmesi,
- E-portfolio süreçlerinin üst bilişsel becerileri geliştirecek etkinlik ve süreçlerle yapılandırılması,
- E-portfolioyunun küçük yaş gruplarından itibaren öğrencilerin bireysel gelişimlerinin takip edilebilmesi için uygulanması önerilmektedir.

### **Etik Beyan**

“Türkiye’de E-portfolio Konusunda Gerçekleştirilen Tezlerin Analizi: Bir Meta-sentez Çalışması” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

### **Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı**

Yazarların çalışmadaki katkı oranları eşittir.

### **Çatışma Beyanı**

Çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması söz konusu değildir.

### **Not**

Bu çalışma, 20-22 Mayıs 2022’de Gazi Üniversitesi tarafından düzenlenen II. Uluslararası Multidisipliner Dijital Yaşam Kongresi adlı konferansta sunulan sözlü bildirinin yeniden düzenlenmiş ve genişletilmiş halidir.

### **Kaynakça**

- Akpınar, Y., Bal, V. ve Şimşek, H. (2005). E-portfolyolarla öğrenme ortamı geliştirme ve destekleme platformu, *The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET)*, 4(4), 125-129.
- Alan, S. (2014). *İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda e-portfolio kullanımının değerlendirilmesi* (Doktora tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Akdoğan-Yeşilova, E. P. (2011). *İlköğretim 7. Sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerine göre elektronik portfolyo hazırlama süreçlerine ilişkin görüşleri* [Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi].
- Altok, S. (2018). *Kinect ile e-egitsel video portfolyo ortamının tasarlanması, geliştirilmesi ve öğrencilerin üstbiliş farkındalık düzeyleri üzerine etkileri* [Yüksek lisans tezi, Kırıkkale Üniversitesi].
- Ayan, D. (2010). *Elektronik portfolyolar ile yabancı diller eğitimi bölümündeki öğretmen adaylarının kendi kendine öğrenme becerilerinin desteklenmesi* [Yüksek lisans tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi].
- Ayan, D. ve Seferoğlu, G. (2011). Using electronic portfolios to promote reflective thinking in language teacher education. *Educational Studies*, 37(5), 513-521.
- Baki, A. ve Birgin, O. (2004). Alternatif değerlendirme aracı olarak bilgisayar destekli bireysel gelişim dosyası uygulamasından yansımalar: Bir özel durum çalışması. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology*, 3(3), 79-99.
- Barrett, H. C. (2000). Create your own electronic portfolio. *Learning and leading with technology*, 27(7), 14-21.
- Barrot, J. S. (2016). Using facebook-based e-portfolio in ESL writing classrooms: Impact and challenges. *Language, Culture and Curriculum*, 29(3), 286-301. <https://doi.org/10.1080/07908318.2016.1143481>
- Barrot, J. S. (2021). Effects of facebook-based e-portfolio on ESL learners’ writing performance. *Language, Culture and Curriculum*, 34(1), 95-111. <https://doi.org/10.1080/07908318.2020.1745822>
- Baykul, Y. (1999). *İlköğretimde etkili öğretme ve öğrenme öğretmen el kitabı: Modül 3 ilköğretimde ölçme ve değerlendirme*. Milli Eğitim Yayınevi, Ankara.
- Bıyıklı, C., Veznedaroğlu, L., Öztepe, B. & Onur, A. (2008). *Yapılandırmacılığın nasıl uygulanmalıyız?* Ankara: ODTÜ Yayıncılık.

- Bryant, L. H. ve Chittum, J. R. (2013). ePortfolio effectiveness: a search for empirical support. *International journal of eportfolio*, 3(2), 189-198. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1107810>
- Çayırıcı, Ç. (2007). *İlköğretim 7. sınıfta web tabanlı portfolyo uygulaması: fen bilgisi ve sosyal bilgiler örnekleri* [Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi].
- Demirli, C. (2007). *Elektronik portfolyo öğretim sürecinin görenlerin tutumlarını ve öğrenme algularına etkisi* [Doktora tezi, Fırat Üniversitesi].
- Denton, D. W. ve Wicks, D. (2013). Implementing electronic portfolios through social media platforms: Steps and student perceptions. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 17(1), 125-135. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1011375>
- Döşlü, A. (2009). *Ortaöğretim 10. Sınıf bilgi ve iletişim teknolojileri dersinde web tabanlı portfolyo kullanımı – Adana ilinde bir çalışma* [Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi].
- Erice, D. (2008). *Elektronik portfolyo kullanımının Abant İzzet Baysal Üniversitesi hazırlık programı yabancı dil öğrencilerinin yazma becerilerine etkisi* [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi].
- Erskine, D. (2009). *Effect of prompted reflection and metacognitive skill instruction on university freshmen's use of metacognition.* (Doktora tezi). Brigham Young University.
- Gül, Ş. ve Sözbilir, M. (2015) Fen ve Matematik Eğitimi Alanında Gerçekleştirilen Ölçek Geliştirme Araştırmalarına Yönelik Tematik İçerik Analizi. *Eğitim ve Bilim*, 40(4), 85-102. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2015.4070>.
- Gülbahar, Y. ve Köse, F. (2006). Öğretmen adaylarının değerlendirme için elektronik portfolyo kullanımına ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(2), 75-93.
- Huang, C. Y., Huang, C. W., Wu, C. J., Chen, G. D. ve Chiang, K. H. (2012, July). Using “Learning Video Portfolio” to enhance students. In 2012 IEEE 12th International Conference on Advanced Learning Technologies (pp. 613-617). IEEE.
- Jones, M. E., Antonenko, P. D. ve Greenwood, C. M. (2012). The impact of collaborative and individualized student response system strategies on learner motivation, metacognition, and knowledge transfer. *Journal of Computer Assisted Learning*, 28(5), 477-487. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2729.2011.00470.x>
- Johnstone, A. H., Bahar, M. ve Hansell, M. H. (2000). Structural communication grids: A valuable assessment and diagnostic tool for science teachers. *Journal of Biological Education*, 34(2), 87-89. <https://doi.org/10.1080/00219266.2000.9655691>
- Kabilan, M. K. ve Khan, M. A. (2012). Assessing pre-service english language teachers' learning using e-portfolios: Benefits, challenges and competencies gained. *Computers & Education*, 58(4), 1007-1020. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2011.11.01>
- Karakuş, F. (2006). *Sosyal bilgiler öğretiminde yapıcı öğrenme ve otantik değerlendirme yaklaşımlarının öğrencilerin akademik başarı, kalıcılık ve sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarına etkisi* [Doktora tezi, Çukurova Üniversitesi].
- Khales, B. (2016). Using electronic portfolio to promote professional learning community for pre-service early childhood teachers at alquds university. *Journal of Education and Practice*, 7(26), 127-136. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1115851>
- Kim, M. ve Ryu, J. (2013). The development and implementation of a web-based formative peer assessment system for enhancing students' metacognitive awareness and performance in ill-structured tasks. *Educational Technology Research and Development*, 61(4), 549-561. <https://doi.org/10.1007/s11423-012-9266-1>
- Koçoğlu, Z. B. (2006). *Portfolyoların İngilizce eğitimi ana bilim dalı öğretmen adaylarının mesleki gelişimindeki rolü: bir durum* (Doktora tezi). Boğaziçi Üniversitesi.
- Kusuma, I., Mahayanti, N. W. S., Adnyani, L. D. S. ve Budiarta, L. G. R. (2021). Incorporating e-portfolio with flipped classrooms: An in-depth analysis of students' speaking performance and learning engagement. *JALIT CALL Journal*, 17(2), 93-111. <https://doi.org/10.29140/jalitcall.v17n2.378>
- Kutlu, Ö., Doğan, C. D. ve Karakaya, İ. (2017). *Ölme ve değerlendirme: Performansa ve portfolyoya dayalı durum belirleme*. Pegem, Ankara.
- Kutlu, Ö. (2006). Üst düzey zihinsel süreçleri belirleme yolları: Yeni durum belirleme yaklaşımları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31(335), 15-21.
- Lien, C. L., Huang, C. Y., Wang, C. Y. ve Chen, G. D. (2012). Using kinect to track learning behavior of students in the classroom as video portfolio to enhance reflection learning. In Proceedings of the 20th International Conference on Computers in Education (ICCE '12).
- MEB (2006). *İlköğretim kurumlarında ölçme ve değerlendirme*. Genelge 2006/95.
- MEB (2020). *Bakan Selçuk, koronavirüs'e karşı eğitim alanında alınan tedbirleri açıkladı*. <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-koronaviruse-karsi-egitim-alanindaalanan-tedbirleri-acikladi/haber/20497/>
- Mıhladı, G. (2007). *İlköğretim fen bilgisi öğretiminde portfolyo uygulamasının öğrencilerin akademik başarılarına ve derse yönelik tutumlarına etkisi* [Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi].
- Muin, C. F., Hafidah, H. ve Daraini, A. M. (2021). Students' perceptions on the use of e-portfolio for learning assessment. *AL-ISHLAH: Jurnal Pendidikan*, 13(1), 497-503. <https://doi.org/10.35445/alishlah.v13i1.485>
- Mumme, J. (1990). *Portfolio assessment in mathematics*. California Mathematics Project, University of California, Santa Barbara.
- Ngui, W., Pang, V. ve Hiew, W. (2020). Designing and developing an e-portfolio for second language learners in higher education. *International Journal of Information and Education Technology*, 10(5), 362-366. <https://doi.org/10.18178/ijiet.2020.10.5.1390>

- Oakley, G., Pegrum, M. ve Johnston, S. (2014). Introducing e-portfolios to pre-service teachers as tools for reflection and growth: Lessons learnt. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 42(1), 36-50. <https://doi.org/10.1080/1359866X.2013.854860>
- Oner, D. ve Adadan, E. (2016). Are integrated portfolio systems the answer? An evaluation of a web-based portfolio system to improve preservice teachers’ reflective thinking skills. *Journal of Computing In Higher Education*, 28(2), 236-260. <https://doi.org/10.1007/s12528-016-9108-y>
- O’Malley, J. M. ve Valdez-Pierce, L. V. (1996). *Authentic assessment for English language learners: Practical approaches for teachers*. Addison Wesley, New York.
- Öğmen, K. (2011). *E-portfolio yoluyla kelime öğrenimi ve anadolu lisesi 9. sınıf öğrencilerinin strateji ve öğrenir özzerklığı gelişimine olan etkisi* [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi].
- Özyenginer, E. (2006). *Bilgisayar dersinde elektronik portfolio yönetimi kullanımı üzerine bir çalışma* [Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi].
- Polat-Demir, B. (2016). *Elektronik portfolio uygulamalarının ortaokul 6. Sınıf öğrencilerinin araştırma becerilerine etkisi* [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi].
- Polat, S. & Ay, O. (2016). Meta-Sentez: Kavramsal Bir Çözümleme . *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi* , 4 (2) , 52-64 . <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.4c2s3m>
- Pourdana, N. ve Tavassoli, K. (2022). Differential impacts of e-portfolio assessment on language learners’ engagement modes and genre-based writing improvement. *Language Testing in Asia*, 12(1), 1-19. <https://doi.org/10.1186/s40468-022-00156-7>
- Roberts, P., Farley, H. ve Gregory, S. (2014, January). Authentic assessment of reflection in an ePortfolio: how to make reflection more real for students. In Proceedings of the 31st Australasian Society for Computers in Learning in Tertiary Education Conference (ASCILITE 2014). University of Southern Queensland.
- Romberg, T. A. (1993). How one comes to know models and theories of the learning of mathematics, In M. Niss (Ed). *Investigations into Assessment in Mathematics Education*, (97-111), Kluwer Academic Publishers, Netherlands.
- Saarinen, A., Seitamaa-Hakkarainen, P. ve Hakkarainen, K.K. (2017). The functions and benefits of the eportfolio in craft education at the primary level. *Design and technology education: An international journal*, 21(3), 29-40.
- Sandelowski, M. ve Barroso, J. (2003). Classifying the findings in qualitative studies. *Qualitative health research*, 13(7), 905-923. <https://doi.org/10.1177/1049732303253488>
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya*, (12. Baskı). Gazi Kitabevi, Ankara.
- Sezer, E. N. (2019). *Gerçekçi matematik eğitimi çerçevesinde tasarlanan etkinliklerin uygulama sürecinin kalsik ve elektronik portfolio ile değerlendirilmesi* [Yüksek lisans tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi].
- Shepard, L. A. (1989). Why we need better assessment? *Educational Leadership*, 46(7), 4-9. <https://eric.ed.gov/?id=EJ387134>
- Tekin H. (2003). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*, (16. Baskı). Yargı Yayınevi, Ankara.
- Topcu, A. ve Ubuz, B. (2008). Effects of the asynchronous web-based course: Preservice teachers' achievement, metacognition, and attitudes towards the course. *Journal of Educational Technology & Society*, 11(3), 181-197. <https://www.jstor.org/stable/10.2307/jeductechsoci.11.3.181>
- Türkkaynağı, U. (2021). *İngilizce’nin yabancı dil olarak öğrenildiği ortamda konuşma e-portfoliolarının kullanımının ve öğrencilerin konuşma becerisi öz-yeterlik algılarına etkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi.
- UNICEF (2020). *UNICEF and Microsoft launch global learning platform to help address COVID-19 education crisis*. <https://www.unicef.org/press-releases/unicefand-microsoft-launch-global-learning-platform-help-address-covid-19-education>
- Wanchid, R. ve Charoensuk, V. (2015). The effects of paper-based portfolios and weblog-based electronic portfolios on limited English proficiency students in writing for service industry course, *English Language Teaching*, 8(9), 131-145. <https://doi.org/10.5539/elt.v8n9p131>
- Yastıbaş, A. E. (2013). *Konuşma değerlendirmesinde elektronik portfoliyonun kullanılması ve bunun öğrencilerin konuşmaya karşı olan tutumlarına katkıları* [Yüksek lisans tezi, Çağ Üniversitesi].
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, (6. Baskı). Seçin Yayınevi, Ankara.
- Zhao, Y. (2020). COVID-19 as a catalyst for educational change. *Prospects*, 49(1), 29-33. <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09477-y>

### EXTENDED ABSTRACT

This research aims to analyze postgraduate theses on e-portfolios in Turkey using the meta-synthesis method, thereby providing a comprehensive framework for researchers and guiding future research on the key areas and priorities to be focused on. The importance of tools such as e-portfolios is increasing day by day in terms of providing high-quality distance education environments during emergency distance education periods. In this context, synthesizing studies on e-portfolio applications, which serves as essential e-assessment tools in maintaining the quality and continuity of educational activities, will provide guidance to practitioners and researchers for the future enabling them to employ e-portfolio applications more effectively. The approaches previously applied, referred to as traditional measurement-evaluation processes, are now inadequate for assessing the individuals’ readiness and performance in today's societies.

In addition to conventional assessment and evaluation tools, it is crucial to observe students' individual and group performances throughout the learning process. For this reason, the evaluation of active participation in learning processes should be supplemented by alternative or complementary assessment and evaluation tools (Çayırıcı, 2007). One of the most widely accepted applications among these tools is the portfolio, which serves as an individual developmental file. Rapid advancements in information technologies have facilitated the transition of the traditional paper-and-pencil-based portfolio to electronic media since the 1990s, resulting in its widespread adoption worldwide. In our country, there is a significant demand for scholarly research that can provide guidance to teachers, experts, and students, supporting and expanding the e-portfolio application in education and learning process. In this context, this study aims to address the following research questions to establish a comprehensive framework and guide the direction and priorities of future research: What are the descriptive analysis findings of the studies employed in this research? What are the application contexts and domains of e-portfolio processes? What are the cognitive effects of e-portfolio processes? What are the affective impacts of e-portfolio processes? In this study, a qualitative research design employing the meta-synthesis method (thematic content analysis) was selected to interpret, infer, and synthesize research findings. Meta-synthesis allows visualizing and comparing the findings and outcomes of various studies, merging the results, and generating theories, meta-narratives, and generalizations (Polat & Ay, 2016). Furthermore, in meta-synthesis, the objective is to generate broader interpretive transformations from the examined studies and to remain faithful to the interpretive transformations within each study (Sandelowski & Barroso, 2003, p.154). Meta-synthesis uncovers the shared and distinct aspects of research through conceptual analysis (Sözbilir & Gül, 2015). To identify the relevant studies for inclusion in the research, a search was conducted in the database of the National Thesis Center of the Council of Higher Education, focusing on graduate theses containing the terms 'e-portfolio' and 'electronic portfolio' in the Turkish title and keywords. Out of the 25 theses retrieved, 7 were excluded as they were quantitative studies, while 18 theses were deemed eligible for the study due to their mixed and qualitative research designs. However, three of them were excluded as they did not provide qualitative data relevant to the scope of the study. The publications included in the study are presented in Table 1. The selection criteria for the inclusion of studies are as follows: 1. Studies examining variables related to cognitive, affective, application environments, and application areas of e-portfolio research; 2. Master's and doctoral theses with titles containing the terms 'electronic portfolio', 'e-portfolio', 'electronic development file', or 'video portfolio'; 3. studies with a qualitative or mixed research design; 4. clear documentation of the characteristics of the sample group. As a result, the e-portfolio, serving as the digitally structured version of the portfolio, emerges as a crucial assessment tool enabling students to showcase their work and engage in self-reflection, peer assessment, while providing parents and teachers with tangible and critical evidence regarding the desired skill development. Upon analyzing the postgraduate publications in this domain, it is evident that recent studies have shown a decline, with only one study conducted at the basic education level. Furthermore, it has been observed that the majority of studies primarily were focused on students, with limited attention given to parent and teacher populations. Among the publications on e-portfolios, a significant portion (66%) pertains to the field of language and computer technologies education, indicating their contribution to the learning process and the development of skills such as technology utilization, communication, research, collaborative work, self-development, reflective thinking, responsibility, self-confidence, cooperation, and motivation. It has been concluded that e-portfolio application significantly contributes to the learner. The aforementioned impact of portfolio utilization in learning processes, particularly on affective input characteristics, reinforces the efficacy of learning models. Broadening the implementation of e-portfolios across all courses and conducting research on their effects on various skills will make noteworthy contributions to the improved planning and implementation of educational processes.